

การวิเคราะห์เนื้อหาการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์
กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์
Content Analysis of ASEAN News of Bangkok Biz, Khao Sod, and Post Today

ณัตยา ฉาบนาค^{1*}

Nattaya Chabnak

^{1*} นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Graduate Student, Program in Mass Communication Administrations,

Faculty of Journalism and Mass Communication

* Corresponding author e-mail: nattayach24@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ไทย โดยระบุตัวอย่างของหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์ ซึ่งมีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างกัน เพื่อให้ทราบความแตกต่างของการนำเสนอข้อมูลดังกล่าว ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในปัจจุบัน การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ และการไปสัมภาษณ์แบบเจาะลึกบรรณาธิการข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาสำคัญในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนคือ ความไม่ชัดเจนในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียน รวมไปถึงการนำเสนอข่าวที่ไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์หลักของประชาคมอาเซียนเท่าที่ควร นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับหนังสือพิมพ์ยังขาดการกระตุ้นให้ประชาชนได้เกิดการเตรียมพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะด้านการเมือง ความมั่นคง ตลอดจนด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งในแต่ละประเทศของภูมิภาคอาเซียนมีความแตกต่างกัน รวมไปถึงยังขาดการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรู้สึกของการเป็นประชาคมอาเซียนอย่างแท้จริงอีกด้วย

คำสำคัญ: ประชาคมอาเซียน, หนังสือพิมพ์

Abstract

The purposes of this research were to investigate the coverage of ASEAN news publicized variously by the three Thai mainstream newspapers: Krungthep Turakij, Khao Sod, and Post Today, and to examine their diverse forms of ASEAN reporting as well as to detect the defects of the news presentation. This study required the analysis of the content found in the news headline and the in-depth interview with each ASEAN news editor from the three different publishers. The result pointed out that the main problems of the coverage were the ambiguity of news report and the ASEAN aims and purposes could have been more thoroughly covered. Additionally, the news publishers failed to motivate people to prepare for the changes in politics, security, society and culture of ASEAN nations which are geographically different. There was also a lack of giving awareness of being truly an ASEAN community.

Keywords: ASEAN Community, Newspaper

1. บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกยุคที่มีการแข่งขันสูงอย่างเช่นทุกวันนี้ ประเทศต่างๆ ล้วนต้องมีการแข่งขันกันเพื่อความอยู่รอด ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคง สำหรับการแข่งขันทดงกล่าว แต่ละประเทศไม่สามารถต่อสู้แต่เพียงลำพังได้ มีความจำเป็นที่จะต้องมีการสร้างระบบความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน ดังที่กลุ่มประเทศในแถบยุโรปได้มีการรวมตัวกันเป็นสหภาพยุโรป (European Union) หรือว่า EU เพื่อสร้างระบบเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

สำหรับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็มีแนวคิดในเรื่องการสร้างความร่วมมือกันภายในภูมิภาคนี้ด้วยเช่นกัน โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากความพยายามรวมตัวกันเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงให้พ้นจากภัยคุกคามของคอมมิวนิสต์ จนทำให้เกิดการก่อตั้งสมาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือสมาคมอาสา (Association of Southeast Asia-ASA) ขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2504 ในระยะแรกการดำเนินการของสมาคมอาสาถือว่าประสบความสำเร็จเพราะได้รับความร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจากประเทศสมาชิกเป็นอย่างดี แต่ต่อมาเมื่อเกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศฟิลิปปินส์และมาเลเซียในปี พ.ศ. 2505 ก็ทำให้ความร่วมมือดังกล่าวต้องหยุดชะงักลงชั่วคราว จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2510 ประเทศต่างๆ ได้มีการลงนามก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศขึ้นมาอีกครั้ง (อภิชาติ ศรีสอาด, 2556, น.9)

จากแนวคิดความร่วมมือที่เกิดขึ้นของประเทศสมาชิกอาเซียนถือว่าพลังยังไม่เพียงพอต่อการรับมือกับสถานการณ์ด้านอื่นๆ ของโลกที่เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม โรคติดต่อ หรือภัยคุกคามต่างๆ ดังนั้นอาเซียนจำเป็นต้องมีการสร้างความร่วมมือกันเพื่อรองรับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ขึ้นมาในปี 2546 (บัญญัติ คำคุณวัฒน์, 2558, น.12) โดยกำหนดให้มีการสร้างประชาคมใน 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community) เพื่อช่วยเสริมสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นในภูมิภาค รวมถึงสร้างค่านิยมและแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ตลอดจนสร้างอำนาจการต่อรองในเรื่องต่างๆ โดยในครั้งแรกมีประเทศเข้าร่วมเป็นสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และบรูไน และต่อมาอีกมีอีก 4 ประเทศมาเข้าร่วมเป็นกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (กลุ่ม CLMV) จนในปัจจุบันประชาคมอาเซียนมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ

อย่างไรก็ตาม การเปิดประชาคมอาเซียนก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือ แต่ละประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น มีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องของการเมืองการปกครอง ศาสนา สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งล้วนแล้วแต่จะทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน รวมไปถึงอาจทำให้เกิดความขัดแย้งต่างๆ ขึ้นในภูมิภาคได้ นอกจากนี้การที่ประเทศสมาชิกยังคงปกป้องประโยชน์ของชาติตนเองมากกว่าการสร้างความร่วมมือในกลุ่มอาเซียนด้วยกันถือเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องได้รับการแก้ไข ดังนั้นการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนนี้ให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในแต่ละประเทศก็ต้องสร้างความเข้าใจกับประชาชนให้เกิดความตระหนักรู้ และมีสำนึกแห่งความเป็นอาเซียนอย่างแท้จริง

โดยที่ผ่านมามีการทำหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารเรื่องประชาคมอาเซียนของสื่อมวลชนก็ยังมีปัญหาอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นการที่สื่อมวลชนแต่ละประเทศมุ่งเน้นที่จะนำเสนอข้อมูลข่าวสารของประเทศตัวเองมากกว่าที่จะนำเสนอข่าวของอาเซียนอย่างแท้จริงทำให้ไม่ตอบสนองวัตถุประสงค์ของประชาคมอาเซียนในเรื่องของการสร้างความเป็นอัตลักษณ์ร่วมกัน นอกจากนี้สื่อมวลชนส่วนใหญ่ก็ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องประเทศเพื่อนบ้านที่ดีพอทำให้ไม่สามารถสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องไปยังประชาชนได้อย่างครบถ้วน รวมถึงเรื่องที่มีสื่อมวลชนถูกจำกัดเรื่องเสรีภาพในการนำเสนอข่าวแล้วแต่เป็นอุปสรรคในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนทั้งสิ้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาลักษณะการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับในครั้งนี้

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาความถี่และปริมาณพื้นที่การนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์
2. เพื่อศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์
3. เพื่อศึกษาทิศทางการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์
4. เพื่อศึกษาการนำเสนอประเภทเนื้อหาของข้อมูล 3 เสาหลักแห่งประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์

5. เพื่อศึกษาแนวทางการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์

2. ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการศึกษออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อศึกษาปริมาณและเนื้อหาของกรนำเสนอข้อมูลเรื่องประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์ ไม่ว่าจะเป็นข่าว บทความ หรือคอลัมน์ต่างๆ ใน Section ข่าวประชาคมอาเซียน ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2556 รวมระยะเวลา 1 ปี โดยในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างหนังสือพิมพ์ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข่าวประชาคมอาเซียนนั้นจะใช้การวิเคราะห์แบบเจาะจง (Purposing Sampling) โดยคัดเลือกจากหนังสือพิมพ์ไทยที่มีการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ โดยในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจและหนังสือพิมพ์ข่าวสดจะมีการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในทุกสัปดาห์ ส่วนหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์มีการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนเป็นประจำทุกวัน โดยการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหานั้น ผู้ศึกษาจะใช้วิธีการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรการคำนวณ

$$R = \frac{C_{1,2}}{C_1 + C_2}$$

C1,2 คือ จำนวนรายเรื่องที่ผู้ลงรหัส 3 คน มีความเห็นตรงกัน

C1+C2 คือ จำนวนรายเรื่องทั้งหมดที่ผู้ลงรหัสทั้งสองศึกษา

ซึ่งผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.83 ซึ่งมากกว่า 0.75 จึงถือว่าเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยนี้มีความน่าเชื่อถือได้

2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Dept Interview) เพื่อศึกษานโยบายการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของผู้บริหารหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์ โดยประเด็นในการสัมภาษณ์คือลักษณะและนโยบายในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ

4. ผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ไทยทั้ง 3 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์ พบว่ามีผลการศึกษาดังนี้

1. ความถี่และพื้นที่การนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนร้อยละ 42.57 ของจำนวนชิ้นข่าวทั้งหมด และร้อยละ 49.55 ของพื้นที่ทั้งหมดที่เสนอข่าวในครั้งนี้เป็นของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ซึ่งมีปริมาณการนำเสนอมาเป็นอันดับหนึ่ง ตามมาด้วยหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ และข่าวสด ตามลำดับ

2. การศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนโดยรวมนั้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ มีการนำเสนอในรูปแบบของคอลัมน์มากที่สุด ตามมาด้วยแบบข่าว บทความ และภาพข่าวตามลำดับ ตามมาด้วยรูปแบบของคอลัมน์และบทความตามลำดับ

3. การศึกษากลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียน หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับมีการนำเสนอข่าวของกลุ่มประเทศสมาชิกเก่ามากที่สุด ตามมาด้วยกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ทั้งจำนวนชิ้นและจำนวนพื้นที่สอดคล้องกันทั้งในการศึกษาในภาพรวมและการแยกศึกษารายฉบับ

4. การศึกษาประเภทเนื้อหาข่าวประชาคมอาเซียน หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ มีการนำเสนอที่แตกต่างกัน คือ ในภาพรวมมีการนำเสนอในประเภทการพัฒนาเศรษฐกิจมากที่สุด ตามมาด้วยการประสานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเป็นตลาดฐานการผลิตเดียว การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีในภูมิภาค การคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิการสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเสริมสร้างสันติภาพ การจัดการสิ่งแวดล้อม การมีความสัมพันธ์กับโลกภายนอก การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน การมีกฎเกณฑ์ร่วมกัน และการลดช่องว่างการพัฒนา ตามลำดับ

5. การศึกษาการนำเสนอเนื้อหา 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับมีการนำเสนอข่าวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากที่สุด ตามมาด้วยประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และประชาคมความมั่นคงอาเซียน ตามลำดับ ส่วนเมื่อแยกศึกษารายฉบับแล้วก็จะพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับมีการนำเสนอข่าวสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันคือ การนำเสนอข่าวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากที่สุด ตามมาด้วยประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และประชาคมความมั่นคงอาเซียนตามลำดับ

6. การศึกษาทิศทางการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียน หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ มีทิศทางการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนเป็นกลางมากที่สุด ตามมาด้วยทิศทางบวก และทิศทางลบ ตามลำดับ

7. สำหรับผลศึกษาลักษณะการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของผู้บริหารหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์ พบว่าการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในอดีต ก่อนที่จะมีแนวคิดจัดตั้งประชาคมอาเซียนขึ้นนั้น การนำเสนอข่าวอาเซียนของหนังสือพิมพ์ไทยทั้ง 3 ฉบับในอดีตนั้นพบว่า หนังสือพิมพ์จะมีความคล้ายคลึงกันคือ จะนำเสนอข่าวเฉพาะในแต่ละประเทศตามประเด็นที่หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจ ขาดการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนการนำเสนอในแง่ของความเป็นอาเซียนอย่างแท้จริง

ส่วนการเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในปัจจุบัน หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับมีการแยกการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนออกมาจากหน้าข่าวต่างประเทศ เพื่อนำเสนอข่าวประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนโดยเฉพาะ มีการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนมากขึ้น โดยการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับในระยะแรกจะมุ่งเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และนำเสนอนโยบายรัฐบาลต่อการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นนโยบายเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ต่อมาจึงมีการนำเสนอในประเด็นที่หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะประเด็นทางด้านเศรษฐกิจจะได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษ นอกจากนี้ ลักษณะการนำเสนอข่าวส่วนใหญ่ยังเป็นการรายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับภาครัฐและผู้นำประเทศ เช่น การเสนอข่าวการประชุมอาเซียนซัมมิทของรัฐมนตรีในกลุ่มประเทศอาเซียน เป็นต้น

สำหรับแนวทางการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในอนาคต หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับมีแนวคิดในเรื่องการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในอนาคตที่แตกต่างกัน คือ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจจะมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการ และสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้อ่านอย่างแท้จริง ส่วนการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในอนาคตของหนังสือพิมพ์จะมีการเพิ่มช่องทางการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคให้มากขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน และเพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลร่วมกันได้ เช่น การสร้างเว็บไซต์ส่วนกลางที่ใช้ในการติดต่อกัน เป็นต้น และการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในอนาคตของหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์จะมีการนำเสนอข้อมูลเชิงลึกให้มากขึ้น หรือมีการลงพื้นที่เพื่อนำเสนอข้อมูลให้ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงให้มากที่สุด เช่น การนำเสนอเรื่องธุรกิจ ก็จะมีการนำเสนอประสบการณ์ของผู้ที่ทำธุรกิจมาถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่าน เป็นต้น

สำหรับอุปสรรคในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ พบว่า มีอุปสรรคที่สำคัญคือเรื่องภาษาและวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกัน จะเป็นอุปสรรคในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การไม่เข้าใจในเรื่องของภาษาและวัฒนธรรมนั้นจะส่งผลทำให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญหลายๆ ประการได้ รวมไปถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ประเทศต่างๆ ในอาเซียนไม่มีความเคลื่อนไหว ทำให้การหาข่าวเป็นไปได้ยาก ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนสำหรับการนำเสนอข่าวในช่วงเวลาเหล่านี้ด้วย (นันทิยา วรเพชรราชูถ, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2558)

5. อภิปรายผลและสรุปผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ไทยทั้ง 3 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด และโพสต์ทูเดย์ สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

จำนวนชิ้นและพื้นที่ในการนำเสนอข่าวนั้นหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับจะมีความแตกต่างกัน คือ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจมีจำนวนชิ้น และปริมาณพื้นที่ในการนำเสนอมาเป็นอันดับหนึ่ง ตามมาด้วยหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ และข่าวสด ซึ่งนอกจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ จะมีจำนวนชิ้นและปริมาณพื้นที่ในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกันแล้วยังมีลักษณะการนำเสนอข่าวที่แตกต่างกันอีกด้วย โดยจากการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจซึ่งมุ่งเน้นการนำเสนอข่าวด้านเศรษฐกิจ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการศึกษานี้จำนวนชิ้นข่าวและปริมาณพื้นที่การนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนแล้วก็พบว่า เรื่องของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก็ได้รับความสนใจมาเป็นอันดับหนึ่ง สอดคล้องกับแนวทางการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ ตามมาด้วยเรื่องของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และประชาคมความมั่นคงอาเซียนตามลำดับ

หนังสือพิมพ์ข่าวสดเป็นหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณที่เน้นการนำเสนอข่าวเบา ก็ได้มีการปรับเปลี่ยนเพิ่มสัดส่วนในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนให้มากขึ้น จากผลการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์ข่าวสดมีการให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ใน 3 สาขาหลักแห่งประชาคมอาเซียนในปริมาณที่ใกล้เคียงกันคือ มีการนำเสนอข่าวประชาคมความมั่นคงอาเซียนมาเป็นอันดับหนึ่ง ตามมาด้วย ข่าวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีการนำเสนอทั้งเนื้อหาทั้งในเชิงปริมาณและเนื้อหาเชิงคุณภาพในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน สำหรับการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในช่วงเวลาที่ได้ทำการศึกษาพบว่า มีการนำเสนอข่าวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมาเป็นอันดับหนึ่ง ตามมาด้วยข่าวประชาคมความมั่นคงอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนตามลำดับ

จากการศึกษาจำนวนชิ้นและปริมาณพื้นที่ในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ จะเห็นได้ว่า การนำเสนอข่าวนั้น หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการกำหนดว่าจะนำเสนอข่าวแต่ละประเภทเป็นจำนวนเท่าใด และมีปริมาณพื้นที่ในการนำเสนอมากน้อยขนาดไหน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่านและการให้ความสำคัญของหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดการจัดวางข่าวสารของโคเฮนที่ได้กล่าวเอาไว้ว่าการกำหนดวาระประเด็นข่าวที่นำเสนอจะประกอบไปด้วยประเด็นที่สื่อมวลชนนำเสนอ ประเด็นข่าวที่สาธารณชนให้ความสำคัญ และประเด็นระดับนโยบาย (Dearing & Rogers, 1997, pp. 4-5)

การนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนในประเด็นต่อมาคือ เรื่องของรูปการนำเสนอ ซึ่งในการศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนได้นำแนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์มาใช้ในการพิจารณาลักษณะการนำเสนอเนื้อหาว่า หนังสือพิมพ์มีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาประชาคมอาเซียนเป็นอย่างไร ผลจากการศึกษาภาพรวมของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ พบว่า มีการนำเสนอเรื่องของประชาคมอาเซียนในรูปแบบของคอลัมน์มากที่สุดทั้ง 3 ฉบับ รองลงมาคือ การนำเสนอในรูปแบบของข่าว บทความ และภาพข่าว สอดคล้องกันทั้งจำนวนพื้นที่และจำนวนชิ้นข่าว สำหรับเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจ จะมีการนำเสนออย่างต่อเนื่อง เช่น หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่ให้ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก ก็จะมีการนำเสนอเนื้อหาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมาเป็นอันดับหนึ่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาของเพ็ญแข เอี่ยมนิรันดร์ (2537) ที่พบว่า ความสนใจของหนังสือพิมพ์นั้นมีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาในหน้าหนังสือพิมพ์ด้วย

ประเภทเนื้อหาที่นำเสนอ ผลการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ มีการนำเสนอที่แตกต่างกัน คือ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ และหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์มีการนำเสนอประเภทการพัฒนาเศรษฐกิจมากที่สุด ตามมาด้วยการเป็นตลาดฐานการผลิตเดียว การประสานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีในภูมิภาค การคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสันติภาพ การจัดการสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การมีกฎเกณฑ์ร่วมกัน ตามลำดับ ส่วนหนังสือพิมพ์ข่าวสดมีการนำเสนอในประเภทการมีความสัมพันธ์กับโลกภายนอกมากที่สุด ตามมาด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจ การเสริมสร้างสันติภาพ การประสานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสังคม การจัดการสิ่งแวดล้อม การมีกฎเกณฑ์ร่วมกัน การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีในภูมิภาค การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และการลดช่องว่างการพัฒนาตามลำดับ

จากผลการศึกษาหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ธุรกิจรายวันและหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่ให้น้ำหนักข่าวธุรกิจการตลาดมาเป็นลำดับต้น ๆ ได้ให้ความสนใจประเภทเนื้อหาทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าด้านการเมืองความมั่นคง และสังคมและวัฒนธรรม ขณะที่หนังสือพิมพ์ข่าวสดซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณหรือหนังสือพิมพ์ประชานิยมนั้นมีการนำเสนอข่าวในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นโยบายของหนังสือพิมพ์นั้นมีผลต่อการคัดเลือกข่าวสารที่จะนำเสนอให้ประชาชนได้รับทราบด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของเพ็ญแข เอี่ยมนิรันดร์ (2537) ที่ศึกษานโยบายและเป้าหมายทางธุรกิจของหนังสือพิมพ์นั้นมีผลต่อการคัดเลือกข่าวต่างประเทศที่นำเสนอด้วยเช่นกัน

ประเด็นทิศทางการนำเสนอข่าว จากการศึกษาทิศทางการเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ พบว่า หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจและหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์มีจำนวนชิ้นข่าวและปริมาณพื้นที่ในการนำเสนอในทิศทางเป็นกลางมากที่สุด ตามมาด้วยทิศทางบวก และทิศทางลบ ซึ่งจะแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ข่าวสดจะมีจำนวนชิ้นข่าวและปริมาณพื้นที่ในการนำเสนอในทิศทางเป็นกลางมากที่สุด ตามมาด้วยการนำเสนอในทิศทางลบ และทิศทางบวกตามลำดับ ซึ่งประเด็นในเรื่องทิศทางการนำเสนอข่าวนี้อาจจะสอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฐิกา ณ ระนอง (2548) ที่พบว่า ในการนำเสนอข่าวประเทศเพื่อนบ้านจะมีทั้งทิศทางที่ดีและทิศทางที่ไม่ดี ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว

กระบวนการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับนั้น จะมีลักษณะที่คล้ายกัน คือ หนังสือพิมพ์จะมีแหล่งข้อมูลข่าวประชาคมอาเซียนอยู่ 2 ประเภท คือ แหล่งข่าวที่มาจากสำนักข่าวต่างประเทศ และแหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์เอง ซึ่งในการนำเสนอข่าวหนังสือพิมพ์มีหลักการที่คล้ายกันคือ ข่าวที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ข่าวที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้กับประชาชน และข่าวที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับประเทศไทยโดยตรง

จากกระบวนการคัดเลือกข่าวประชาคมอาเซียน จากการสัมภาษณ์หัวหน้าโต๊ะข่าว สรุปได้ดังนี้

ผู้ศึกษาพิจารณาการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ จะพบว่าบทบาทของหัวหน้าโต๊ะข่าว หรือบรรณาธิการโต๊ะข่าวประชาคมอาเซียนนั้น จะเปรียบเทียบกับผู้เฝ้าประตูที่จะพิจารณาคัดเลือกข่าวที่จะนำเสนอด้วยเช่นทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสารที่ เคิร์ท ลีวิน (1947, pp. 143-146, อ้างถึงใน เพ็ญพงศ์ สุโขโชคศิริชัยพร, 2552, น.6) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้เฝ้าประตูเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจที่จะตัดสินว่าควรปล่อยให้กับบุคคลใด หรือสิ่งใดผ่านประตูเข้าไปหรือไม่ เปรียบเหมือนกับบรรณาธิการหรือนักหนังสือพิมพ์ที่จะต้องตัดสินใจว่าข่าวสารที่จะนำเสนอมีความเหมาะสมแค่ไหน และเป็นที่น่าสนใจของประชาชนหรือไม่ โดยในการคัดเลือกข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับนั้น มีหลักเกณฑ์ที่คล้ายกันโดยสอดคล้องกับองค์ประกอบของข่าวอยู่ 3 ประการด้วยกัน คือ ข่าวที่นำเสนอจะต้องเป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจของประชาชน (Human Interest) ข่าวที่มีความใกล้ชิดหรือเชื่อมโยงกับประเทศไทยโดยตรง (Proximity of Nearness) และข่าวที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน (Consequence)

นอกจากนี้ในการศึกษายังพบว่า แหล่งข่าวสำคัญของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ ก็คือ ข่าวที่ถูกส่งมาจากสำนักข่าวต่างประเทศ ทำให้การนำเสนอข่าวในหลายๆ ประเด็นมีความใกล้เคียงกัน ขาดความหลากหลายในการนำเสนอข้อมูลรวมไปถึงไม่สามารถเจาะลึกรายละเอียดในประเด็นของแต่ละท้องถิ่นได้เท่าที่ควร ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรมีการพัฒนาต่อไป สอดคล้องกับการศึกษาของเพ็ญพงศ์ สุโขโชคศิริชัยพร (2552) ที่ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับประเทศชั้นนำของโลก และแนวทางการคัดเลือกข่าวต่างประเทศในหนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวก็คือ ความต้องการของผู้อ่าน ส่วนปัจจัยที่มีความสำคัญรองลงมาคือ คุณค่าของข่าว นโยบายขององค์กร การแข่งขันระหว่างสื่อ และการเร่งรีบในการทำงาน ส่วนเพ็ญแข เอี่ยมนิรันดร์ (2537) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวต่างประเทศเพื่อลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์รายวัน 4 ฉบับ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวต่างประเทศมากที่สุด ได้แก่ คุณค่าของข่าว นโยบายและเป้าหมายทางธุรกิจของหนังสือพิมพ์ และทัศนคติส่วนตัวของผู้อ่าน ในขณะที่ณัฐริกา ณ ระนอง (2548) ผู้ศึกษาการนำเสนอข่าวประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนทางหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน พบว่า แนวทางการคัดเลือกข่าวของหนังสือพิมพ์จะใช้หลักประเมินคุณค่าข่าว ได้แก่ ความเด่น ความสำคัญของข่าว ความใกล้ชิด และสถานการณ์ในช่วงเวลานั้นเป็นหลัก

สิ่งที่ปัญหาในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียน คือหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ ยังคงให้ความสนใจในเรื่องของเศรษฐกิจมาเป็นอันดับหนึ่ง จนขาดการนำเสนอในเรื่องที่มีความสำคัญอีกหลายๆ ประเด็น เช่น เรื่องของการสร้างความเป็นอัตลักษณ์ของอาเซียนที่ถือว่าเป็นหัวใจของการเป็นประชาคม ซึ่งเป็นสิ่งที่แต่ละประเทศควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชน และสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้เกิดขึ้นในภูมิภาค ในส่วนนี้หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับยังไม่ได้มีการนำเสนอถึงแนวทางการสร้างความรู้ถึงการเป็นประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน มีเพียงการให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนโดยทั่วไปเท่านั้น เป็นต้น นอกจากนี้ยังขาดการนำเสนอเสาหลักอื่นๆ ของประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน หรือประชาคมสังคมอาเซียน ทำให้ประชาชนไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างรอบด้านเท่าที่ควรอีกด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของเพ็ญพงศ์ สุโขโชคศิริชัยพร (2552) ที่ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับประเทศชั้นนำของโลก และแนวทางการคัดเลือกข่าวต่างประเทศในหนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยที่พบว่า นักข่าวที่ทำข่าวต่างประเทศส่วนใหญ่ยังคงเลือกที่จะทำข่าวที่อยู่ในความสนใจของผู้อ่าน โดยอาจจะละเลยหน้าที่ของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวสารอย่างรอบด้าน ให้ครอบคลุมในทุกประเด็นที่ประชาชนควรรับทราบ

จากการศึกษาลักษณะข่าวประชาคมอาเซียนที่นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ พบว่า การนำเสนอข่าวนั้นยังคงแยกเป็นข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศมากกว่าการนำเสนอข่าวภาพรวมของความเป็นประชาคมอาเซียน หลังจากที่มีการรวมประชาคมอาเซียนได้เกิดขึ้นแล้ว การนำเสนอข่าวก็ควรจะมีการนำเสนอในความเป็นประชาคมมากขึ้นด้วย เช่น ในปี 2556 มีประเด็นข่าวที่ได้รับความสนใจพิเศษ นั่นคือ เรื่องของปัญหาชาวโรฮิงญาที่มีความเกี่ยวข้องกับในหลายๆ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน แต่การนำเสนอข่าวส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นยังเป็นการนำเสนอในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยโดยตรง ขาดการนำเสนอในลักษณะของความเป็นประชาคมอาเซียน เช่น การดำเนินการเรื่องสิทธิและสวัสดิการสังคมต่างๆ ควรมีการนำเสนอข้อมูลว่าปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับอาเซียนอย่างไร และควรมีการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาาร่วมกันอย่างไร ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักแห่งประชาคมอาเซียน นั่นคือ ประชาคมสังคมและ

วัฒนธรรมอาเซียนนั่นเอง หรือในประเด็นเรื่องของข่าวการศึกษาที่มีการให้ความสนใจ ก็ยังเป็นในลักษณะของข่าวการศึกษาของแต่ละประเทศมากกว่าการสร้างความร่วมมือในการสร้างการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันระหว่างภูมิภาค เป็นต้น ผลการศึกษาสอดคล้องกับกฎฎีกา ณ ระนอง (2548) ที่ศึกษาการนำเสนอข่าวประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนทางหน้าหนังสือพิมพ์รายวันที่พบว่า ในการประเมินคุณค่าของข่าวที่จะนำเสนอ นั้น ความใกล้ชิดกันของประเทศเพื่อนบ้านก็ยังคงเป็นประเด็นหลักในการนำมาพิจารณาเลือกนำเสนอข่าว

จากผลการศึกษาทั้งหมด สรุปได้ว่าการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับในปี 2556 นั้นมีปัญหาสำคัญคือ ความไม่ชัดเจนในการนำเสนอข่าวประชาคมอาเซียน เพราะจากลักษณะและเนื้อหาข่าวที่นำเสนอส่วนใหญ่แล้วยังเป็นกรนำเสนอข่าวของแต่ละประเทศในภูมิภาคอาเซียนในสัดส่วนที่มากกว่าการดำเนินการในลักษณะความเป็นประชาคม รวมไปถึงการนำเสนอข่าวนั้นยังไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์หลักของประชาคมอาเซียนเท่าที่ควร โดยในส่วนของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยังคงได้รับความสนใจมากกว่าประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรมีการพัฒนาต่อไป นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ มีการทำหน้าที่ตามแนวคิดของหนังสือพิมพ์ที่ยังไม่สมบูรณ์คือ การขาดการกระตุ้นให้ประชาชนสามารถปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะด้านการเมือง ความมั่นคง ตลอดจนด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งในแต่ละประเทศของภูมิภาคอาเซียนมีความแตกต่างกัน รวมไปถึงยังขาดการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรู้สึกในการเป็นประชาคมอาเซียนอย่างแท้จริงอีกด้วย

6. เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ. (2545). *สื่อมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาลาแดง.
- จุมพล รอดคำดี. (2532). *สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐฎีกา ณ ระนอง. (2548). *การนำเสนอข่าวประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนทางหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน*. วิทยานิพนธ์วารสารมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดรุณี หิรัญรักษ์. (2542). *การสื่อสารมวลชนโลก=Global Communication*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนวดี บุญลือ จาระไน แกลโกศล และพีระ จิระโสภณ. (2544). *หลักและทฤษฎีการสื่อสาร*. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นนทรี เหมทานนท์. (2557). *วิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาการรายงานการโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับอาเซียนระหว่างประเทศไทยกับประเทศอินโดนีเซีย*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นันทิยา วรเพชรราชูท, *สัมภาษณ์*. 15 กรกฎาคม 2558.
- บัญญัติ คำคุณวัฒน์. (2558). *เกาะติดเขตเศรษฐกิจพิเศษ..ทำการค้าชายแดนให้รุ่งเรือง*. *คมชัดลึก* (4 ก.พ. 2558)
- พีระ จิระโสภณ. (2529). *ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พุมิพงษ์ รับจันทร์. (2556). *การเตรียมความพร้อมขององค์กรสื่อวิทยุโทรทัศน์ในการสร้างการรับรู้ของประชาชนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพ็ญแข เอี่ยมนิรัตน์. (2537). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวต่างประเทศเพื่อลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวัน 4 ฉบับ*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพ็ญพงศ์ สุโชคศิริพร. (2552). *การรับรู้เกี่ยวกับประเทศชั้นนำของโลกและแนวทางการคัดเลือกข่าวต่างประเทศในหนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทย์ บัณฑิตสกุล. (2554). *รู้จักประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร : สภาพนักส์.

สมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย. (2555). [ออนไลน์]. *สื่อมวลชนยุคประชาคมอาเซียน*.

สืบค้นจาก www.tja.or.th

สุรินทร์ พิศสุวรรณ. (2554). *รู้ไว้ได้เปรียบแน่*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อมรินทร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). [ออนไลน์]. *เส้นทางประเทศไทยสู่ประชาคม*

อาเซียน *การประชุมประจำปี 2556 ของ สคช.* สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th>

อภิชาติ ศรีสอาด. (2556). *ก้าวใหม่ประเทศไทยภายใต้ AEC*. กรุงเทพมหานคร : นาคา อินเตอร์มีเดีย.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. (2550). *สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม*. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Berbard, B. (1967). *Content Analysis of Communication*. New York : The MacMillan.

Cohen, B. C. (1963). *The Press and Foreign Policy*. Printceton, N.J. : Princeton University.

Dearing, J. W. & Rogers, E. M. (1996). *Agenda-Setting. T housand Oaks*. Calif : Sage Publication.

Holsti, R. O. (1969). *Content Analysis for the Social and Humanities*. Mass Addison-Westly

Krippendorff, K. (1980). *Content Analysis : An Introduction to Methodloggy*. London Sage.

McCombs, ME. & Shaw, D. L. (1972, Spring). The agenda-setting function of mass media.

Public Opinion Quarterly, 36.

ผู้เขียน (Author)

Nattaya chabnak is currently studying for master degree at the Faculty of Journalism and Mass Communication, Thammasat University.